

Ljubljana, 20. maj 2005. ***V polni dvorani Državnega sveta (prek 120 udeležencev) so včeraj na povabilo Državnega sveta in Inštituta za trajnostni razvoj predstavniki nevladnih organizacij, DZ in DS, ministrstev, stroke in stanovskih organizacij razpravljali o predlogih ukrepov, ki bi jih bilo po njihovem mnenju treba vključiti v predlog Akcijskega načrta za razvoj ekološkega kmetijstva v Sloveniji, ki ga bo Vlada predvidoma sprejela jeseni letos.***

Posvet je bil sklepni del leto in pol trajajočega projekta "Prispevek nevladnih organizacij k Akcijskim načrtom za ekološko kmetijstvo..." Inštituta za trajnostni razvoj.

Razpravljalci so brez izjeme poudarili pomen ekološkega kmetijstva (EK) pri pridelavi kakovostnih živil, ohranjanju zdravega okolja in krajinske pestrosti Slovenije. Ekološko kmetijstvo mora (p)ostati prevladujoči način kmetovanja v Sloveniji, saj naša država zaradi specifičnih danosti v sektorju intenzivnega kmetovanja ne more biti konkurenčna.

**Anamarija Slabe** iz Inštituta za trajnostni razvoj (ITR) je predstavila stanje ekološkega kmetijstva v Sloveniji, kot ga kažejo raziskave ITR ter SWOT analize udeležencev vrste delavnic, ki so potekale v okviru projekta. Na podlagi rezultatov delavnic, na katerih so sodelovali vsi deležniki, so predstavniki nevladnih organizacij na posvetu predlagali **štiri strateške razvojne cilje**. Prvi je ta, da se do leta 2013 se delež ekoloških kmetij v Sloveniji poveča na 15% ter da delež kmetijskih zemljišč v uporabi (KZU) v nadzoru ekokmetijstva pa na 20%. Le tako bo do leta 2013 na slovenskem trgu mogoče prodati 10% ekoživil od celotne prodane količine hrane. Tudi zato je treba vzpostaviti sistem, ki bo od leta 2006 naprej kmetom omogočal kmetovanje brez gensko spremenjenih organizmov. Za to pa je vsekakor ključnega pomena medsektorska usklajenost politik za ekološko kmetijstvo, kar naj bi dosegli do leta 2006.

Predstavnika nevladnih organizacij **Boris Fras** iz Zveze združenj ekoloških kmetov Slovenije in **Marjana Peterman** iz Zveze potrošnikov Slovenije pa sta predstavila vrsto ukrepov in dejavnosti za doseganje teh strateških ciljev. Med njimi sta na prvem mestu opredelile območij brez GSO in sprejem zakonodaje, ki bo omogočala kmetovanje (tudi ekološki način) brez gensko spremenjenih organizmov. **Ekološko kmetijstvo mora postati ena od prioritet v Strategiji razvoja Slovenije**, zagotoviti pa mu je treba tudi **prednost v ukrepih Programa razvoja podeželja za obdobje 2007–2013 in v pripravo dokumenta pravočasno vključiti vse deležnike**. V okviru Kmetijsko okoljskega programa je treba ekološko kmetijstvo bolje ovrednotiti in hkrati s tem oblikovati tudi indikatorje za vrednotenje pozitivnih vplivov ekološkega kmetijstva. Seveda je treba zagotoviti tudi podporo za pospeševanje ekopridelave na prednostnih področjih ter podpreti razvoj predelovalne dejavnosti ekoživil. Po mnenju udeležencev delavnic je treba prilagoditi tudi vrednosti investicij na kmetije ter zagotoviti akontacije za okoljska plačila ekokmetom. Zelo pomembna je tudi **sprememba zakonodaje o javnih naročilih**, ki ekološkim kmetom trenutno praktično preprečuje prodajo ekoživil javnim ustanovam (šole, vrtci, bolnice, domovi za ostarele, ipd.)

Marjana Peterman je najprej predstavila predloge NVO glede **sprememb davčne politike z vidika negativnih okoljskih (in drugih) učinkov konvencionalne pridelave**, v smislu »onesnaževalec plača«, ter uvedbo vzpodbud (olajšav ipd.) za pozitivne prakse. Davčni sistem je treba spremeniti tudi za gensko spremenjene izdelke. Uvesti bi bilo treba obdavčitev katastrskega dohodka, s katerim bi spodbudili prodajo kmetijskih zemljišč tistim, ki v resnici kmetujejo. Seveda pa je nujno potrebno podpreti tudi **izobraževalne programe, tako formalne kot tudi neformalne**. Ustanoviti je treba demonstracijske ekološke kmetije in rezervirati sredstva za večletno medijsko kampanjo osveščanja potrošnikov. Za dvig zaupanja potrošnikov je treba potrošnike tudi aktivno obveščati o rezultatih nadzora ekološkega kmetijstva, koordinirati pa je treba tudi nadzor nad EK na različnih nivojih. Nujno je zagotoviti tudi več sredstev za povečanje kapacitet in usposobljenosti nevladnih organizacij ter povečati število strokovno usposobljenih kmetijskih svetovalcev za ekološko kmetijstvo pri KGZS. Več sredstev in podpore je treba nameniti tudi raziskavam in razvoju na tem področju. Nenazadnje pa je nujno tudi boljše medsektorsko sodelovanje na vladni ravni.

Razpravljalci so predlagane ukrepe podprli in jih še dodatno dopolnili. Vsi pa so ugotovili, da bo za doseg ambicioznih ciljev za to področje od besed treba preiti k dejanjem, za kar bo potrebno zagotoviti zadostno financiranje.

Dodatne informacije;

Inštitut za trajnostni razvoj: tel: 01 439 7460, info@itr.si